

TER BESLISSING

Aan
de minister

1 gez.

nota

Beantwoording SO BNC-fiche EMIR 3 review

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum

10 april 2023

Notanummer

2023-0000093670

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Beantwoording SO BNC-fiche EMIR 3

Aanleiding

Leden van de fracties van D66 en het CDA hebben op 7 maart 2023 vragen gesteld over het BNC-fiche "Verordening, richtlijn en mededeling wijziging Europees marktinfrastructuurraamwerk (EMIR 3 review)".¹ Dit fiche is op 3 februari 2023 aan de Kamer verzonden.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord met de voorgestelde beantwoording ([bijlage 2](#)). Daartoe verzoeken wij u bijgevoegde aanbiedingsbrief ([bijlage 1](#)) te ondertekenen.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kern

- Het *clearen* van derivaten is het proces van het overdragen van het risico van derivaten tussen twee partijen naar een derde partij, die fungeert als een centrale tegenpartij (CCP). Clearing helpt om systeemrisico's in het financiële systeem tegen te gaan. Momenteel vindt een groot deel van de clearing voor Europese klanten plaats bij CCP's in het Verenigd Koninkrijk (VK). De Europese Commissie heeft met de EMIR 3 Review een voorstel gedaan om clearing in de EU aantrekkelijker te maken en daarmee de afhankelijkheid van het VK te verkleinen.
- De vragen van de D66- en CDA-fracties gaan over de volgende onderwerpen: 1) verplaatsing van clearingdiensten; 2) criteria bij verplichte clearing in de EU 3) niet-financiële tegenpartijen bij CCP's die zich buiten de EU bevinden 4) heterogeniteit in het toezicht op CCP's binnen de EU 5) gevolgen van het voorstel voor de uitvoeringskosten van het toezicht 6) het toezichtproces in geval van significante en niet-significante wijzigingen in de dienstverlening van CCP's 7) onderpand 8) de afhankelijkheid van het VK 9) en een open strategische autonomie. Hieronder is de strekking van de beantwoording van deze vragen weergegeven.
- De beantwoording is in lijn met het BNC-fiche en is voor een feitelijke controle aan DNB en de AFM voorgelegd.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 22112, nr. 3601.

Toelichting

Thema	Samenvatting antwoorden
<i>Verplaatsing van diensten</i>	D66 vraagt of Nederland aantrekkelijk is als alternatief voor de diensten van CCP's in het VK. In Nederland zijn momenteel twee CCP's gevestigd (Cboe Clear Europe en ICE Clear Netherlands). Deze twee CCP's hebben geen vergunning om de diensten te verlenen waarvan de Europese Commissie beoogt de afhankelijkheid van het VK te verminderen. Andere EU CCP's, gevestigd in andere lidstaten, verlenen deze diensten wel, zodat het in eerste instantie in de rede ligt dat deze CCP's de betreffende dienstverlening zouden overnemen.
<i>Criteria bij verplichte clearing</i>	D66 vraagt welke criteria toezichthouder ESMA volgens Nederland dient mee te nemen bij het vaststellen van de mate waarin clearingactiviteit op een verplichte rekening bij een EU CCP verplicht wordt gesteld. De criteria die het kabinet voor ogen heeft voor ESMA om in acht te nemen zijn: 1) de impact van de maatregel op het concurrentievermogen van partijen in de EU, 2) de impact op eindgebruikers en de kosten voor clearingtoegang 3) de impact op de financiële stabiliteit in de EU 4) de impact op het risicomanagement voor marktpartijen en 5) welke differentiatie in producten en tegenpartijen mogelijk is.
<i>Niet-financiële tegenpartijen bij niet-EU CCP's</i>	Clearingleden zijn vaak banken. D66 vraagt of een niet-financiële tegenpartij (zoals een energiebedrijf) al dan niet mag clearen 'voor niet-eigen-rekening' bij een niet-EU CCP. In reactie op deze vraag schrijft u dat dit afhankelijk is van de regels van de CCP die buiten de EU gevestigd is en de wetgeving in het betreffende land. Daarnaast vraagt D66 naar welke Nederlandse partijen zijn aangesloten bij CCP's in de EU. ABN AMRO Clearing Bank (AACB) is een groot clearinglid uit Nederland en is bij veel CCP's aangesloten, ook binnen de EU. Via AACB kunnen cliënten gebruik maken van CCP-diensten. Ook Rabobank en ING zijn bij CCP's aangesloten als clearinglid voor eigen rekening.
<i>Heterogeniteit in CCP toezicht</i>	D66 vraagt naar de heterogeniteit van toezicht op CCP's in de EU. Het toezicht op CCP's is voornamelijk belegd bij de nationale toezichthouders. Er is veel samenwerking doordat verschillende toezichthouders en Europese toezichthouders samenwerken in toezichtcolleges. Bovendien zijn besluiten van nationale toezichthouders onderworpen aan opinies of goedkeuringen van ESMA, wat ook leidt tot meer toezichtconvergentie. Hoewel het kabinet van mening is dat CCP toezicht zich leent voor verdergaand EU toezicht, is het van belang om dit toezicht efficiënt en effectief in te richten voor alle toezichthouders.
<i>Uitvoeringskost en door stroomlijning</i>	D66 vraagt of stroomlijning van procedures de uitvoeringskosten van het toezicht kan reduceren. Dit zal afhankelijk zijn van de uitkomst van de onderhandelingen. Doordat toezichtprocedures mogelijk versimpeld worden en sneller zullen gaan verlopen, is het echter mogelijk dat er minder tijdsinspanning door de toezichthouder nodig is.
<i>Significante wijzigingen</i>	Het CDA vraagt wat als significante en niet-significante wijzigingen in zowel de dienstverlening van CCP's, als in hun interne modellen, wordt aangemerkt. In het Commissievoorstel zijn hiervoor criteria opgenomen, die worden toegelicht. Wijzigingen die niet voldoen aan deze criteria kwalificeren als "niet significant". Voor niet-significante wijzigingen geldt een (simpelere) procedure van geen bezwaar, terwijl voor significante wijzigingen een volledige beoordeling door de toezichthouder nodig is.

<i>Onderpand</i>	Het CDA vraagt naar aanpassingen in onderpandvereisten en het toestaan van ongedekte bankgaranties als onderpand. Toegelicht wordt dat ongedekte bankgaranties alleen onder strikte voorwaarden als onderpand kunnen worden toegestaan. Die voorwaarden omvatten onder meer dat de CCP de geschiktheid van de garanderende bank valideert en dat de afgegeven garantie onherroepelijk is.
<i>Afhankelijkheid VK</i>	Het CDA vraagt naar de afhankelijkheid van de CCP's in het VK en de mogelijkheid om alleen CCP's in EER landen te erkennen. Toegelicht wordt dat CCP's in het VK voor een drietal diensten van substantieel systemisch belang zijn en dat beoogd wordt dit belang, gradueel, af te bouwen. Het niet-erkennen van CCP's buiten de EER zou grote negatieve gevolgen voor de EU hebben.
<i>Open strategische autonomie</i>	Het CDA vraagt naar mogelijkheden om sterker in te zetten op de EU-markt, bijvoorbeeld door verplichte EU-clearing, het handhaven van limieten voor niet-EU CCP's, het niet erkennen van CCP's die buiten de EU gevestigd zijn en het sterker tegengaan van concentratierisico's bij niet-EU CCP's. Een sterke mate van verplichting voor het clearen in de EU kan een negatief effect hebben op marktpartijen in de EU. Zij kunnen in hun handel benadeeld worden ten opzichte van concurrenten buiten de EU. Dat kan gevolgen hebben voor de concurrentiepositie van de EU. Ook kan dit juist veroorzaken dat er een concentratierisico ontstaat bij EU CCP's. Het doel van de open strategische autonomie is weliswaar om meer grip te krijgen op bepaalde risico's (door de afhankelijkheid van bepaalde diensten te reduceren), maar tegelijkertijd ook om de Europese markt keuzes te laten maken om effectief en efficiënt te kunnen functioneren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.